

ANNETTE BRUCHFELD

Behandling på gott eller ont – ny studie söker svaren

Tänk om vissa patienter skulle klara sig bra och må bättre utan behandling? Det är den tillspetsade kärnfrågan när Annette Bruchfeld söker nya sätt att behandla sjukdomen ANCA-vaskulit hos njurpatienter.

”Medicinsk forskning är ofta ett detektivarbete. Vi lägger pussel, ifrågasätter etablerade uppfattningar och tänker en vända till”, säger Annette Bruchfeld som är professor vid Linköpings universitet och överläkare i njurmedicin vid Linköpings Universitetssjukhus.

ANCA-associerade vaskuliter (AAV) är autoimmuna sjukdomar där små blodkärl inflammeras med risk för organskador, inte minst njurskador vilket kan leda till behov av dialys eller transplantation. Ca 4000 personer lever med sjukdomen i Sverige. Immunhämmande terapi har förbättrat prognosen men återfallsrisken är ändå hög och biverkningar är vanliga. Ett av det vanligaste sätten att behandla AAV är med rituximab (RTX), en monoklonal antikropp som minskar en viss sorts vit blodkropp. Patienter får en startbehandling med RTX och höga doser kortison för att få sjukdomen under kontroll, därefter som underhållsbehandling för att förhindra återfall. Det är dock inte en oproblematiske terapi även utan kortison. Risken för infektioner kvarstår eftersom behandlingen är immunhämmande. Patienter med nedsatt njurfunktion är särskilt i riskzonen.

Under Covid 19-pandemin kopplades RTX till svårare sjukdom och behandlingen påverkade även vaccinskyddet negativt.

”Det var då som jag och mina kollegor tänkte att en del patienter behandlades längre än nödvändigt, och sannolikt skulle kunna må bättre utan behandling. Att ge dos efter dos av rituximab håller sjukdomen nere, men innebär samtidigt att patienten ständigt löper risk för infektioner”, förklarar Annette som också konstaterar att befintliga riktlinjer för utsättning i princip bygger på gissningar utan säkert vetenskapligt underlag.

Därför ska Annette och hennes forskargrupp genomföra en studie av långtidsbehandling av AAV. Studien omfattar 140 patienter från Sverige och har samarbetspartners och kliniska forskare i flera europeiska länder. I studien lottas 70 patienter till utsättning av RTX medan 70 patienter fortsätter med RTX. Patienterna följs regelbundet och prover insamlas då det är särskilt viktigt att hitta markörer som kan identifiera vilka som behöver RTX långsiktigt – och vilka som klarar sig utan.

”Vi måste bli bättre på att skraddarsy och balansera behandlingen både för att undvika återfall men även minska risken för biverkningar. Jag hoppas också att våra resultat kan användas i de internationella riktlinjerna för hur man säkert kan avbryta RTX-behandlingen”, avslutar Annette Bruchfeld.

Anders Westgårdh

Fakta om
Annette

Namn: *Annette Bruchfeld*

Familj: *Sambo och tre vuxna barn*

Det bästa med ditt jobb: *Att få kombinera forskning och undervisning med att träffa patienter. Patientkontakten ger mig inspiration och idéer kring vad man bör forska på.*

När du inte arbetar: *Jag gillar att laga mat och experimentera i köket ihop med familjen. Sjunger även i kör med vänner från min gamla skola Adolf Fredriks musikklasser.*

Forskningsprojektets titel

Avbrytande av rituximab jämfört med fortsatt underhållsbehandling

med rituximab vid ANCA-associerad vaskulit (DISRITUX)

– en randomiserad kontrollerad studie

Stiftelsen för